

מאיר טברסקי

אור ליום ג', ח כסלו, התשפ"ד

נוא יארק

קראו עצרה

נכתבה הפרשה הזאת להודיע כי הציל הקדוש ברוך הוא את עבדו וגאלו מיד חזק ממנו, וישלח מלאך ויצילהו. וללמדנו עוד שהוא לא בטח בצדקתו והשתדל בהצלה בכל יכלתו. ויש בה עוד רמז לדורות כי כל אשר אירע לאבינו עם עשו אחיו יארע לנו תמיד עם בני עשו, וראוי לנו לאחז בדרכו של צדיק שנזמין עצמנו לשלשת הדברים שהזמין הוא את עצמו, לתפלה ולדורון ולהצלה בדרך מלחמה, לברוח ולהנצל, וכבר ראו רבותינו הרמז הזה מן הפרשה הזאת כאשר אזכיר (רמב"ן בראשית לב, ד)

ורבותינו ראו עוד בזה עצה, אמרו (ב"ר עח טו) רבי ינאי כד הוה סליק למלכותא הוה מסתכל בהדא פרשתא ולא הוה נסיב עמיה רומאין, חד זמן לא איסתכל בה ונסיב עמיה רומאין, ולא הגיעו לעכו עד שמכר פינס שלו. מפני שהיתה קבלה בידם שזו פרשת גלות. כשהיה בא ברומה בחצר מלכי אדום על עסקי הצבור היה מסתכל בפרשה זו ללכת אחרי עצת הזקן החכם, כי ממנו יראו הדורות וכן יעשו (שם לג, טו)

לכ' הקדים הרמב"ן המאוחר, שהרי קדמה השתדלותו של יעקב להצלתו בידי הקב"ה. ונראה שבא רבנו הגדול להדגיש, אמנם בסופו של דבר לא השתדלותו של יעקב אבינו גרמה אלא התערבותו של הקב"ה. ומ"מ אין זה מגרע אפילו כמלא נימה מהלמוד שחובה היא להשתדל בהצלה בכל היכולת.

והנה היה לו להרמב"ן לקצר ולכתב ללמדנו שהוא השתדל כו' ומדוע פרט האלטרנטיבה המשוללת (לא בטח בצדקתו)? ונראה דקמ"ל שמי שאינו משתדל בכל יכלתו מתראה כבוטח בצדקתו ויוהרא היא בידו.

בדברים ברורים ומפורשים אלו מציע רבנו הגדול הרמב"ן הלכה פסוקה ללא עוררין. בשעה שאויבינו קמים עלינו, בנוסף לתפלה, חיבים אנו מתוך הכנעה להשתדל בכל יכלתנו להצלת ישראל. אמנם הזכיר הרמב"ן בני עשו בפרט, אבל נראה פשוט דלאו דוקא וה"ה בני ישמעאל ושאר צרינו דמאי שנא. והוא שכלל הרמב"ן שזו פרשת גלות. וכן שנו חז"ל (ע"ז כה ע"ב) ישראל שנזדמן לו עובד כוכבים כו' שאלו להיכן הולך ירחיב לו את הדרך כדרך שעשה יעקב אבינו לעשו הרשע כו' הרי דילפינן מפרשה זו היאך להתנהג עם עובדי כוכבים כולם, ולא דוקא בני עשו.

דבר ידוע לכל שתמיכתן של ארצות הברית בישראל במלחמתו הנוכחית נגד האויב אשר מבקש ר"ל להשמיד להרג ולאבד היא חיונית. בין היתר מספקות ארצות הברית כמה סוגי נשק כולל תלים לכפת הברזל וסיוע של בליוני דולרים מידי שנה. נוסף לכך תמיכתן משמשת כתריס בפני לחץ בין לאומי. כמעט ואי אפשר להגזים עד כמה חשוב שירגישו ויכירו הנשיא, שרי המדינה ומחוקקיה שרבים בין קהל הבוחרים תומכים במדיניות הפרו-ישראלית. העצרת שהתקיימה בר"ח כסלו הפגינה תמיכה כזאת ממדרגה עליונה וע"כ הוותה מרכיב חשוב ומשמעותי של ההשתדלות הנחוצה.

ותו, ללא תמיכה אמריקאית נדיבה יוגבל חופש הפעולה של צה"ל בנהול המלחמה העשוי ר"ל לסכן חיי החילים ובעתיד גם כל האוכלוסיא במדינת ישראל. אשר על כן העצרת שנועדה לקים ולהגדיל התמיכה האמריקאית הוותה קיום של לא תעמד על דם רעך.

באותה עצרת עמדו יהודים שומרי תו"מ כתף אל כתף עם יהודים שטרם זכו למאורה של תורה. ובכן מה נהדר היה מראה זה. הלואי שכל יהודי בכל מקום שהוא ידע כבר להעריך את הברכה והזכות של התורה והיה מקבל על עצמו עול מלכות שמים ועול מצות. לדאבונו בעוה"ר עוד לא התממש חזון זה. ביני ביני כמה נהדר הוא שבאו רבבות ישראל להזדהות כיהודים מתוך הכרה בגורל משותף ולהשתדל בהצלת עם ישראל, בעם שלהם.

מלבד המסורה הכללית של השתדלות בהצלה בכל יכלתנו כנ"ל מסורה מפורשת ומפורטת היא בידינו להשתתף בעצרת כזאת בשעה שכלל ישראל נלחם בצרים ואויבים אשר אומרים לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד. כן עשו ראשי הישיבות ותלמידיהם בשנת תשכ"ז, איש לא נעדר. (כן העיד הגר"מ בראון שליט"א.) זכר לדבר מאי דתנן (סוטה מד ע"ב) במלחמת מצוה הכל יוצאין אפי' חתן מחדרו, לא מיבעיא תלמיד מבית מדרשו.

ודאי שאסור לן הן ע"י מעשה הן ע"י דבור להכשיר או לאשר צורות בדויות ובטויים כוזבים של היהדות. אשר על כן נמנע מאתנו בהקשרים מסויימים לשתף פעולה עם חוגים וזרמים יהודיים מוטעים. אכן אסור זה לא היה שייך כלל וכלל לעצרת הזאת. הנוכחים בעצרת בטאו לעין כל תמיכתם האיתנה במאבק אחינו בני"י שבא"י לשרד ולשבת על הארץ לבטח. פשוט הוא עד מאד שנוכחות בעצרת פוליטית אינה מאשרת או מכשירה דעותיהם והשקפותיהם של נוכחים אחרים.

המשתתפים בעצרת ע"י עצם נוכחותם גנו מעשי הטבח והזוועות שבצעו החמאס ימ"ש ודרשו בעורם מן העולם. דבר ידוע לכל הוא שאין בו ספק שהשתתפות כזאת אינה מעניקה אות הסכמה לשום חלק מהתכנית כולל בחירת הנואמים, ולא להשקפותיהם או אורח חייהם.

"לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי וגוי" נאמר באופן מצומצם אודות בנין בית שני. ואפילו בתורת מליצה אינו ענין לנדון דידן באשר קבלה היא בידינו מאת חז"ל מאת אבינו הזקן כי מחויבים אנו להשתדל בהצלה בכל יכלתנו, כנ"ל בדברי הרמב"ן.

יה"ר מלפני שומע תפלה שנזכה למלוי בקשתנו וכל הרשעה כרגע תאבד וכל אויבך מהרה יכרתו ושנושע תשועת עולמים בבי"א.